

УДК 338.48:502.131.1

Нечипорук Д.О.¹, Мельник І.Л.²

¹ студент, Національний університет харчових технологій, м. Київ

² канд. екон. наук, доцент, Національний університет харчових технологій, м. Київ

ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ СТАЛОГО ТУРИЗМУ: ДОСВІД КРАЇН G20

Туризм є однією з ключових сфер економіки, здатних забезпечити сталий розвиток у вимірах «люди – планета – процвітання – мир». За оцінками World Travel and Tourism Council у 2024 році внесок туризму у світовий ВВП склав 10,9 трлн.дол. США (або 10% світової економіки), що забезпечило 357 мільйонів робочих місць у світі (або кожне десяте робоче місце) [1]. Туризм безпосередньо пов'язаний із більшістю Цілей сталого розвитку (ЦСР), зокрема: ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання» - створення робочих місць у сфері гостинності; ЦСР 12 «Відповідальне споживання і виробництво» - екологічні практики у готельному бізнесі та ресторанній сфері; ЦСР 14 «Збереження морських екосистем» - розвиток екотуризму та регулювання рекреаційної діяльності у прибережних зонах.

У межах головування Індії в G20 у 2023 році у партнерстві з UN Tourism було започатковано ініціативу G20 Tourism and SDGs Dashboard [2]. Цей інструмент став інноваційною платформою для моніторингу, узагальнення та поширення кращих практик у сфері сталого туризму. Опис кейсів інтеграції ЦСР у національні туристичні стратегії, як приклад глобальної координації зусиль у сфері сталого розвитку, сприяє поширенню інноваційних практик.

Особливістю ініціативи G20 Tourism and SDGs Dashboard є акцент на діджиталізації туризму, підтримці інноваційних проєктів, розвитку навичок працівників галузі, що дозволяє забезпечити інклюзивність і доступність туристичних продуктів.

Кейси, реалізовані країнами G20, свідчать про різноманітність підходів до інтеграції ЦСР у туристичну політику. Наприклад, Індія активно розвиває сільський та духовний туризм, поєднуючи економічний розвиток із культурною автентичністю. Країни Європейського Союзу роблять акцент на «зелених» стандартах у готельному бізнесі та транспорті. Японія інтегрує цифрові технології у туристичний досвід, розвиваючи концепцію «смарт-туризму». Бразилія та Мексика просувають гастрономічний туризм як інструмент збереження культурної спадщини та формування позитивного іміджу на міжнародному рівні. Ці приклади демонструють гнучкість туризму, що адаптується до національних умов і відповідає глобальним викликам.

Разом із тим існують і серйозні виклики: країни G20 демонструють різний рівень інтеграції ЦСР у туристичні стратегії; постковідні наслідки вимагають нових стандартів безпеки та гнучких моделей управління туристичними потоками; масовий туризм може призводити до деградації природних ресурсів за відсутності механізмів контролю.

Для України, яка не входить до складу G20, кейси представлені у G20 Tourism and SDGs Dashboard мають вагоме прикладне значення, оскільки можуть бути адаптовані до національних умов розвитку туристичної сфери. Зокрема, через активізацію сільського та гастрономічного туризму як ефективного інструменту відновлення територій і залучення місцевих громад до економічної діяльності; впровадження цифрових сервісів і платформ для просування туристичних продуктів; орієнтацію на принципи сталого відновлення у післявоєнний період для економічної стабілізації, соціальної інтеграції та формування позитивного іміджу країни.

Використання міжнародного досвіду дозволить Україні сформувати власну модель сталого туризму для зміцнення позицій на світовому ринку.

Список використаних джерел:

1. World Travel and Tourism Council. URL: <https://wttc.org/research/economic-impact> (дата звернення: 19.10.2025).
2. G20 Tourism and SDGs Dashboard. The T4SDG Platform. URL: <https://tourism4sdgs.org/g20india/> (дата звернення: 19.10.2025).